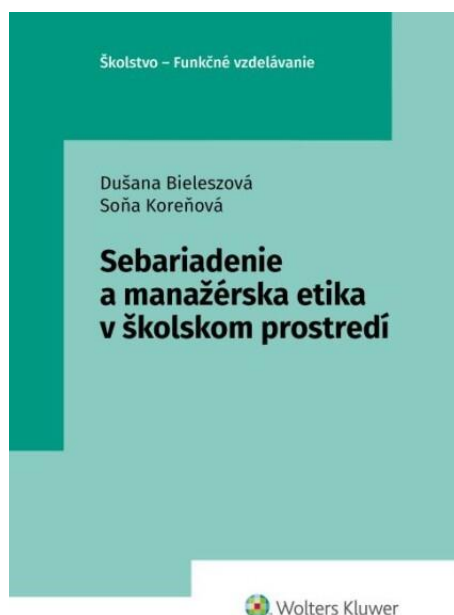

RECENZE

BIELESZOVÁ, Dušana, KOREŇOVÁ, Soňa. *Sebariadenie a manažerská etika v školskom prostredí*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2021. 188 stran. ISBN 978-80-571-0440-7 .

doc. PhDr. Markéta Švamberg Šauerová, Ph.D.

Autorky předloženého textu si vybraly vysoce aktuální, přitom náročné téma. Jejich dlouhodobé angažování v oblasti osobnostního rozvoje, mediace a etiky, dlouhodobá pedagogická praxe a silná dávka empatie k potřebám cílových skupin, je předurčující k přípravě a napsání publikace, přínosné nejen pro mana-

gement škol, ale i pro širokou pedagogickou veřejnost.

Zároveň publikace vznikala, a to je na ní velmi cenné, v průběhu funkčního vzdělávání modulu Sebeřízení a manažerská etika, a tak jsou spoluvůrci obsahu i účastníci vzdělávání, kteří svými myšlenkami, názory a postoji významně přispěli do k ladění skladby textu.

Nároky na učitele, zejména v řídicích pozicích, stále vzrůstají, proto je důležité jim poskytovat nejen dostatek přiměřených informací, ale nabízet i možnosti seberozvoje, podporovat vlastní sebereflexi jako nezbytnou součást neustálé pedagogické evaluace a zároveň respektovat základní parametry etiky (včetně důrazu na společenskou odpovědnost) ve školském prostředí.

Monografie je velmi dobře strukturována, ucelené kapitoly na sebe logicky navazují. Každá kapitola je následně členěna do dílčích podkapitol, které obsahují nejen teoretické poznatky, ale i zkušenosti z praxe, příklady. Text je vhodně prokládán otázkami k sebereflexi a úkoly, což má významný praktický edukační efekt.

Kromě dobré struktury textu je třeba vyzdvihnout i velmi dobré seřazení jednotlivých kapitol, které na sebe odborně vhodně navazují a vzájemně se doplňují.

Vysoce oceňuji, že autorky věnují pozornost práci s cíli (tzv. smart cíli), které jsou nezbytným předpokladem efektivního řízení a sebeřízení, přesto je často v praxi i v literatuře tato problematika opomíjena. Vynikající je výběr typu technik z oblasti koučinku a sebeřízení, které autorky zařadily do textu, vhodné je zmínit zejména techniku SWOT analýzy; aktivity pro prevenci prokrastinace; aktivity k rozpoznání vlastní výkonnostní křivky, časových ztrát v řídicí praxi a k eliminaci autovyrušení; aktivity k rozvoji tvůrčího přístupu k řešení problémových situací; návrhy přípravy na důležité setkání (včetně celkového důrazu na komunikační a prezentační dovednosti). Všechny uvedené techniky a doporučení významně vedou nejen k vysoké efektivitě řízení a sebeřízení, ale působí celkově pozitivně i na sebeuvědomění jedince a přispívají preventivně k redukcí stresu a syndromu vyhoření v pracovním procesu.

Autorky neopomínají ani významné téma syndromu vyhoření a nabízejí srozumitelně a prakticky popsané metody pro zvládání nadlimitní zátěže.

Ocenit je nutné i to, že se autorky nevyhýbají problematickému tématu bossingu a mobbingu, přesto, že je řešení těchto situací v praxi velmi obtížné, a někdy i v praxi nepopulární.

Poslední dvě kapitoly předkládané monografie jsou věnovány manažerské etice a společenské etiketě, obě témata jsou citlivě zpracována a vytváří příjemné prostředí k zamyšlení nad celým textem, současnou praxí, vlastními

možnostmi i svým možným vlivem, abychom i my, jako čtenáři, přispěli k budování adekvátní kultury školy i příjemné atmosféry na pracovišti.

Předložený text zachovává vědeckou serióznost, ale přitom je psán čtivě, svižně – s ohledem na pedagogickou veřejnost, pro kterou je prvotně určen. Text tak nemá jen edukační a motivační rozměr, ale obsahuje i hluboké filozofické poslání. Jak samy autorky uvádějí: „Mít odvahu překonávat překážky, vstupovat do rizika, nechat se unášet nadšením ze znovuobjeveného, je jako zkoušet hloubku řeky, jejíž dno neznáme. I v takových situacích je však důležité stát jednou nohou pevně na zemi. Znamená to pečlivě zvažovat každé rozhodnutí, ověřovat si zdroje, trpělivě analyzovat informace a kriticky se postavit k přehodnocení argumentů, které nám pomohou nejen rozpoznat onu hloubku řeky, ale udrží nás rovněž bezpečně na zemi. K tomu je nezbytné přehodnocení vlastní mocenské pozice na jedné straně, ale i vlastní sklon k poslušnosti na straně druhé a nedovolit, aby nás sociální role vedoucího zaměstnance pohltila.

Autorky velmi citlivě využívají bohaté odborné zdroje, srozumitelně a vhodně je předkládají čtenářům. Text je příjemně graficky zpracován.

Považuji vydání této publikace za velmi potřebné nejen pro pedagogickou, ale i laickou veřejnost. Publikaci přeji zdar, čtenářům úspěšné překonávání překážek v edukačním prostředí a autorům děkuji za obohacující a inspirující publikaci.